

FARMÁŘSKÁ ŠKOLA
VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

Výroční zpráva 2025

Řemeslo se učíme tím, že ho děláme

Vážení přátelé, milí studenti, kolegové a čtenáři naší výroční zprávy,

dovolte mi vyjádřit upřímné poděkování za pozornost, kterou věnujete naší činnosti, a za váš neutuchající zájem o rozvoj vzdělávání v oblasti ekologického a biodynamického zemědělství. V době, kdy čelíme bezprostředním projevům klimatických změn a hledáme cesty k udržitelnému soužití s naší planetou, vnímáme naši práci již ne jako alternativu, ale jako naprostou nezbytnost a závazek vůči budoucím generacím.

Rok 2025 byl pro Farmářskou školu v mnoha ohledech přelomový. Poprvé v naší historii jsme dosáhli plné kapacity tří ročníků. Škola se tak propojila v živý, ucelený organismus, kde se setkává zkušenost nejstarších studentů s nadšením těch nově příchozích. Tento růst s sebou přinesl nejen radost, ale také intenzivní přípravy na historicky první absolutoria. Provázet naše první budoucí absolventy závěrečnou fází jejich studia pro nás bylo hlubokým pedagogickým i lidským zážitkem, který potvrzuje smysluplnost celého našeho konceptu.

Kromě rozvoje školní farmy Jednorožec, která slouží jako klíčové místo pro propojování teorie s praxí, se nám podařil další zásadní krok – ve spolupráci s Nadací Pro půdu jsme zahájili provoz inkubační farmy v obci Valeč. Tento prostor vnímáme jako klíčový most pro mladé farmáře, kterým pomáháme bezpečně vkročit do samostatného hospodaření.

Zároveň pokračujeme v rozvíjení pevných vazeb s našimi vzdělavateli na partnerských farmách, jejichž síť se rozrostla na 79 podniků v České republice a na Slovensku. Velký důraz klademe na kontinuální dialog a podporu těch, kteří naše studenty provázejí každodenní praxí, neboť věříme, že učení probíhá skrze živý vztah a sdílenou práci.

Ruku v ruce s vnitřním životem školy jsme pečovali i o širší komunitu. Pokračovali jsme v pořádání mezinárodního Symposia Živé zemědělství a zaznamenali jsme také velmi pozitivní ohlasy naší činnosti, když byl náš ředitel Jiří Prachař nominován na cenu Josefa Vavrouška, za významný environmentální počín a ředitel VOŠ Jan Valeška oceněn cenou Creative Heroes 2025 za významnou sociální inovaci.

Všechny tyto úspěchy by nebyly možné bez hlubokého nasazení našich pedagogů, farmářů, odvahy našich studentů a vaší podpory. Věřím, že v nadcházejícím roce budeme schopni v těchto aktivitách se stejnou citlivostí a energií pokračovat a dále je rozvíjet. Doufám, že nám vaše důvěra a spojení zůstanou zachovány i nadále.

S úctou a přáním všeho dobrého,

Jan Valeška a Jiří Prachař, ředitelé ústavu

Základní údaje

Název: Farmářská škola - vyšší odborná škola ekologického zemědělství, z.ú.

Sídlo: Drnovská 507/73, Praha 6, 160 00

Registrace: u Městského soudu v Praze pod spisovou značkou U 1089, datum zápisu 13. září 2022

Datum zpracování výroční zprávy: 14. 6. 2026

Období výroční zprávy: 1. ledna 2025–31. prosince 2025

Zakladatel: Asociace místních potravinových iniciativ, o.p.s.

Statutární orgán: Jiří Prachař

Kontaktní údaje: info@farmarskaskola.cz

Web: www.farmarskaskola.cz

Kdo jsme?

Jsme jediná škola ekologického a biodynamického zemědělství v České republice, která nabízí ucelený program praktického vzdělávání na ekologických farmách u nás i v zahraničí.

Co děláme?

Vzděláváme a podporujeme mladé zemědělce, kteří budou mít chuť zakládat nové statky a přispívat tak k obnově udržitelného hospodaření, zdravé krajiny i života na venkově.

Farmářská škola

Farmářská škola je jedinečný vzdělávací koncept, který se specializuje na **ekologické a biodynamické zemědělství**. V České republice jsme první a zatím jedinou vyšší odbornou školou s tříletým praktickým programem, jehož základním pilířem je **výuka přímo na farmách**.

Naším cílem je připravit nové generace farmářů, kteří nejen ovládají odborné znalosti a řemeslné dovednosti, ale zároveň vnímají širší souvislosti – dopady zemědělství na krajinu, klima, zdraví půdy a společnosti. Věříme, že péče o půdu, zvířata a mezilidské vztahy může být smysluplná, tvořivá a zároveň ekonomicky životaschopná.

Studenti se v průběhu studia setkávají s reálným provozem různorodých farem – od zeleninových, ovocnářských a bylinkových, přes chovy zvířat až po agrolesnické projekty. **Důraz klademe nejen na praktické dovednosti, ale i na hlubší porozumění ekologickým principům**, které jsou základem udržitelného hospodaření.

Vyšší odborná škola ekologického zemědělství

Rok 2025 byl třetím rokem fungování naší Vyšší odborné školy ekologického zemědělství, akreditované MŠMT pod číslem jednacím MSMT-22271/2022-9. **Ve tříletém oboru Ekologické zemědělství (41-31-N/07)** studovalo celkem **82 studentů** – 77 v denní a 5 v dálkové formě studia.

Klíčovou novinkou roku bylo dosažení plné kapacity tří ročníků a **příprava na historicky první absolutoria**, která proběhla v červnu 2026.

Poprvé jsme také jako akreditovaný poskytovatel Ministerstva zemědělství realizovali **Kurz pro výkon obecných zemědělských činností**, kterého se zúčastnilo 15 budoucích zemědělců.

82
studentů

Vzdělávací farmy

Vzdělávací farmy tvoří jeden z nejdůležitějších pilířů studia na Farmářské škole. Studenti tráví až dvě třetiny svého studia přímo v terénu – na ekologicky a biodynamicky hospodařících farmách, kde se učí řemeslo v kontaktu s půdou, zvířaty a každodenní realitou zemědělského provozu.

Síť partnerských farem se v roce 2025 rozrostla na **79 podniků v České republice a na Slovensku**, zahrnující rozmanité modely hospodaření – od zelinářství a ovocnářství přes chovy zvířat až po biodynamické statky. Nedílnou součástí programu jsou také exkurze na tuzemské i zahraniční farmy, které studentům umožňují srovnávat různé přístupy k udržitelnému zemědělství a navazovat kontakty do jejich budoucí praxe.

Farmám, které naše studenty přijímají a provázejí každodenní prací, patří velký dík – bez jejich otevřenosti by náš vzdělávací koncept nemohl fungovat. **Celoroční poradenství** pro tyto farmy zajišťují zaměstnanci i lektoři ústavu.

79
farem

Školní farma Jednorožec

Školní farma Jednorožec v Roblíně slouží jako klíčové místo pro praktické vzdělávání v ekologickém zemědělství. V průběhu roku 2025 **absolvovalo vzdělávání na farmě více než 100 osob** – studentů mateřských, středních i vyšších odborných škol a dalších zájemců z řad veřejnosti. Na dlouhodobé individuální praxi zde působilo celkem **7 studentů Farmářské školy**.

Farma se zaměřuje především na pěstování zeleniny v rámci komunitou podporovaného zemědělství (KPZ). Letní sezóna sdružovala 225 podílníků, zimní varianta pak 100 podílníků – což potvrzuje **rostoucí zájem veřejnosti o lokálně a ekologicky pěstované potraviny**. Z chovaných zvířat se farma v současnosti věnuje především chovu krav.

Inkubační farma Valeč

Velkou novinkou roku 2025 je spuštění nové inkubační farmy ve Valči v **Karlovarském kraji**, která vznikla **ve spolupráci s Nadací Pro půdu**. Projekt má sloužit jako bezpečné modelové prostředí, kde si začínající zemědělci bez vlastního kapitálu či půdy mohou v praxi vyzkoušet ekonomickou udržitelnost svých záměrů a naučit se samostatně podnikat předtím, než si pořídí vlastní statek.

První hospodáři a jejich záměr: Prvními mladými ekologickými zemědělci, kteří v tomto inkubátoru začali působit, se stali Zuzana Burdová (studentka Farmářské školy) a Vítek Ferenc (absolvent Farmářské školy). Ti zde hospodaří v souladu s přírodou na **2,83 ha půdy** se zaměřením na pěstování zeleniny, květin a produkci ekologické sadby.

Symposium Živé zemědělství

Ve dnech 28. 2. – 1. 3. 2025 se v **Národním zemědělském muzeu v Praze** uskutečnil pátý ročník mezinárodního Symposia Živé zemědělství, které Farmářská škola spolupořádala. Ústředním tématem ročníku bylo **ekologické a biodynamické vinohradnictví a ovocnářství** – oblast, která v posledních letech přitahuje stále větší pozornost jak ze strany farmářů, tak širší veřejnosti.

V průběhu dvou dnů proběhla řada přednášek, praktických workshopů a diskusních bloků zaměřených na udržitelné pěstování ovoce a vinné révy. Akce přilákala **více než 150 tuzemských a zahraničních účastníků** z řad odborné i laické veřejnosti. Symposium je pro nás každoročně klíčovým prostorem pro sdílení zkušeností, posilování profesní komunity a propojování odborníků, studentů i nadšenců ze zemědělské praxe.

150+
účastníků

Ocenění

Rok 2025 přinesl Farmářské škole ocenění, které vnímáme jako potvrzení smysluplnosti naší práce a motivaci do dalšího rozvoje.

Ředitel **Jiří Prachař** byl nominován na prestižní **Cenu Josefa Vavrouška**, kterou každoročně uděluje Nadace Partnerství osobnostem a iniciativám přispívajícím k ochraně životního prostředí a udržitelnému rozvoji v ČR. Jiří Prachař byl navrhnut jako zakladatel Farmářské školy, jejíž unikátní koncept pozitivně ovlivňuje mladou generaci a její vztah k ekologickému zemědělství.

Ředitel VOŠ **Jan Valeška** byl oceněn cenou **Creative Heroes Awards**, který každoročně vyzdvihuje osobnosti stojící za inovativními koncepty s pozitivním dopadem na společnost. Jan Valeška vybudoval síť farem fungujících na principu předplatného, která zásobuje komunity lokálními potravinami a posiluje regionální potravinovou bezpečnost.

Lidé ve Farmářské škole

Správní rada: Jan Valeška, Marek Vybíral, Jiří Sedlák, Jan Moudrý.

Pozn.: V září 2025 Jan Valeška rezignoval na svou pozici člena správní rady. Novým členem správní rady byl na návrh zakladatele jmenován Doc. Ing. Jan Moudrý, Ph.D.

Statutární orgán: Jiří Prachař

Školská rada: Jiří Prachař, Martin Rosenbaum, Lucie Dlahuhá

Zaměstnanci:

Mgr. Jan Jícha – ředitel VOŠ (do srpna 2025)

Mgr. Jan Valeška – ředitel VOŠ (od září 2025)

Jiří Prachař – zástupce ředitele / ředitel ústavu

Ing. Irena Štítkovcová – vedoucí studijního oddělení a kanceláře

Mgr. Lucie Lhotáková – asistentka kanceláře

Mgr. Jana a Ing. Martin Rosenbaumovi – koordinátoři praxe

Ing. Dagmar Haladová, Ph.D. – třídní učitelka

Mgr. Anna Kubica – třídní učitelka

Pavel Žák - zootechnik na farmě Jednorozec

9
zaměstnanců

Dary a dotace

Dárce	Účel	Částka
Nadační fond Zeměkvět	Rozvoj vzdělávacího programu a rozvoj studentských projektů	1 762 489 Kč
Česko-německý fond budoucnosti	Rozvoj přeshraniční spolupráce s německými odborníky	356 471 Kč
Hlavní město Praha	Dotace na provoz soukromé školy	5 165 793 Kč
Státní zemědělský a intervenční fond	Zemědělské dotace pro Farmu Jednorožec	548 525 Kč
Nadace Partnerství	Výsadba stromů na Farmě Jednorožec	76 942 Kč
Letiště Praha, a.s.	Podpora biodiverzity v areálu VÚRV	82 182 Kč
Freie Gemeinschaftsbank Genossenschaft	Rozvoj nového vzdělávacího programu	104 534 Kč
Software AG - Stiftung	Rozvoj Farmy Jednorožec a nového vzdělávacího programu	2 074 180 Kč
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Rozvoj praxí a inovativní výuky	279 806 Kč
Nadace O	Rovoj nového vzdělávacího programu	35 415 Kč
Svaz chovatelů ovcí a koz z.s	Dotace na provoz Farmy Jednorožec	25 077 Kč
Martin Jurčo	Rozvoj Farmářské školy	25 000 Kč

Všem dárcům velice děkujeme za podporu naší činnosti.
Darované prostředky byly využity na stanovené účely buď v roce 2025 přímo nebo budou využity roce 2026.

Hospodaření Farmářské školy

I. Náklady	Částka
Spotřebované materiály a nakupované služby	10 345 718 Kč
Spotřeba materiálu	2 839 806 Kč
Spotřeba energie	226 264 Kč
Náklady na cestovné	533 538 Kč
Ostatní služby	6 746 110 Kč
Osobní náklady	4 464 192 Kč
Mzdové náklady	3 619 885 Kč
Zákonné sociální pojištění a náklady	844 307 Kč
Ostatní náklady	350 472 Kč
Odpisy	646 448 Kč
Náklady celkem	15 806 832 Kč

II. Výnosy

Částka

Provozní dotace

8 272 927 Kč

Přijaté příspěvky, dary

2 224 924 Kč

Tržby za výrobky a zboží

549 701 Kč

Tržby z prodeje služeb (vč. školného)

1 398 352 Kč

Přijaté členské příspěvky (KPZ)

3 245 117 Kč

Ostatní výnosy

140 284 Kč

Výnosy celkem

15 831 307 Kč

Hospodářský výsledek

24 474 Kč

2026

Plány do budoucna

V roce 2026 otevřeme další ročník oboru Ekologické zemědělství a dva **nové autorizované vzdělávací roční programy** Základy ekologického zemědělství a Pokročilé ekologické zemědělství pro lidi z praxe, kteří nemají čas na tříleté studium. Celkem mezi námi přivítáme přibližně **100 nových studentů**.

Pokračovat bude i **rekvalifikační kurz Zemědělské minimum**, který je určen začínajícím farmářům a zájemcům o ekologické hospodaření.

Ve spolupráci s Market-Gardener Institute a Farmou Svobodné hory obohatíme naši nabídku o sérii víkendových kurzů a letní intenzivní kurz zaměřený na market gardening.

Po dvou letech příprav, budeme podávat návrh na **akreditaci nového tříletého vzdělávacího oboru**.

Významným krokem bude příprava a realizace historicky **prvních absolutorí Farmářské školy**.

Budeme dále rozvíjet inkubační **farmu Valeč** jako klíčové místo pro začínající farmáře. Na školní **farmě Jednorožec** plánujeme další rozvoj a zároveň začínáme připravovat stavbu nového zázemí, které zlepší podmínky pro studenty i celý tým.

Na každoročním **Dni vzdělavatelů** se setkáváme s farmáři, kteří učí naše studenty. Je to pro nás čas pro sdílení zkušeností, vzdělávání a prohlubování spolupráce.

Chystáme také další vzdělávací akce pro veřejnost, včetně již tradičního **Symposia Živé zemědělství**.

O všech novinkách a aktivitách píšeme v našem pravidelném newsletteru a na sociálních sítích. Sledujte nás!

Zprávu zpracovali: Jan Valeška, Jiří Prachař,
Irena Štítkovcová, Lucie Dlahá
Fotografie: Martin Matěj, Martin Vyhnal, Lokálové
Grafika: Lucie Dlahá

Datum zpracování zprávy 14. 6. 2026

www.farmarskaskola.cz

FARMÁŘSKÁ ŠKOLA
VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA EKOLOGICKÉHO ZEMĚLSTVÍ